

Abstrakt

Práce se zaměřuje na rekonstrukci stereotypu neslyšícího/hluchého člověka v českém prostředí, a to na základě vlastního dotazníkového šetření. Nejprve je představen výzkumný kontext – s důrazem na pojmy jako jazykový obraz světa, opozice vlastní – cizí (my – oni), a zejména stereotyp, i ve stručném porovnání s dalšími pojetími sociálního stereotypu, s Allportovým pojetím stereotypu a předsudku aj. Následně je pozornost věnována konotacím, kognitivní definici a lingvistickým metodám zjišťování konotací jako základu struktury stereotypu (data jazyková, textová, empirická). S pomocí českých slovníků a dosavadních prací je stručně popsána centrální poloha českého stereotypu hluchého (neslyšícího) člověka vycházející ze systémových, příp. folklorních dat. Jádrem práce je kvalitativní empirický výzkum vedený s inspirací v metodologii J. Bartmiňského (100 respondentů ve dvou věkových a sociálních skupinách, otevřené otázky směřující k základním polohám stereotypu: vzhled, vlastnosti, chování apod.). V závěru práce je prezentována strukturovaná kognitivní definice spojená se sociálním stereotypem neslyšícího člověka v dnešní české společnosti. Následuje kapitola Diskuze, kde je kromě závěrů a zamyšlení věnována pozornost i konotacím spojeným s označeními *hluchý* a *neslyšící* a jejich úloze v utváření stereotypu a otázkám politické korektnosti.

Klíčová slova

neslyšící, hluchý, stereotyp, předsudek, konotace, kognitivní definice, politická korektnost, kognitivní lingvistika, etnolingvistika